

ליקוטים נפלאים פרשת אמור

"אמר אל הכהנים בני אהרן" (כא, א)

רבינו האור החיים הקדוש מעלה שאלה גדולה השייכת לכל התורה כולה, בכל מקום שהפסוק אומר 'דבר אל בני ישראל', לכאורה היה מספיק לומר 'דבר אליהם' ומוכן שהכוונה לומר 'ל בני ישראל', כי הרי להם ניתנו המצוות.

ומתוך רבינו הקדוש, שלמרות שזה מיותר, הקדוש ברוך הוא חוזר ומזכיר את שמותם פעם אחר פעם.

משל לאבא שיש לו בן שמאוד חביב עליו, ותמיד זכרונו בפיו, וכשאומר לו לאכול ולשתות אומר לו בלשון חיבה, 'אכול בני', 'שתה בני', כך גם מתנהג ה' יתברך עם ישראל שהם בניו, ותמיד הוא מזכיר את בני ישראל, מחמת חיבתם לפניו.

וכך מציינו בדברי הנביא ירמיה 'הֲבֵן יְקִיר לִי אֶפְרַיִם, אִם יֶלֶד שְׁעָשׂוּעִים, כִּי מִדַּי דַּבַּרְתִּי בּוֹ זָכַר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד, עַל כֵּן הִמּוּ מַעֲי לֹא, כִּחַם אֶנְחָמָנּוּ נְאֻם ה'". כלומר, שעצם הזכרת שמו של ישראל לפניו, מעורר רחמים, שאז מתעורר ביותר אהבתו של הקדוש ברוך הוא אלינו.

ויש להוסיף מה שמובא בספר 'מאור החיים' בשמו של רבינו האור החיים הקדוש, ששאל בפסוק זה, מדוע נמשלנו דוק לילד שעשועים, ואיזה מידת הרחמים מיוחדת יש בכך???

וביאר רבינו הקדוש, שהדרך הוא שילדים קטנים גם כשהם מטונפים ומלוכלכים משיירי אוכל או שאר דברים מאוסים, ההורים מחבקים ומנשקים אותם למרות שהילד מלוכלך ומטונף, ואילו לילד גדול כשהוא מלוכלך לא עושים זאת, על כן קרא לנו השם יתברך 'ילד שעשועים' כילד קטן החביב לאביו ולאמו, לאמר לנו, אף על פי שמלוכלכים אתם בעוונות ופשעים, בכל זאת חביבותכם עדיין לפני.

(אור החיים כב, ג)

"אמור אל הכהנים בני אהרן" (כא, א)

צ"ב הכפילות בני אהרן? או יבואר הפסוק אמור אל הכהנים בהיות כאשר ציוה ה' למשה לאמר לכהנים שיקדשו עצמם אך פן ירום לבב הכהנים ויתגאו לבבם לאמר מי כמוהם אשר בהם בחר ה' מכל ישראל להקדישם בקדושה והאכילם קדשי שמים שאסור לזרים בוודאי הם חשובים לפני המקום מאוד וחיבתו להם יותר מכל ישראל וירום לבבם על אחיהם בני ישראל לכן להוציא זה מלבם צוה הקדוש ברוך הוא שיקדים להם הקדמה אחת שלא ירום לבבם ואח"כ יגיד להם את אשר צוה ה' והוא דבאמת לא שייך שיתנשא האדם אלא בדבר שהוא טרח ויגע עצמו בו מה שאין כן דבר שלא עמל בו כגון יחוס אבותיו לא שייך בזה התנשאות כי במה נחשב הוא.

וזהו אמור אל הכהנים בני אהרן כלומר שמקודם תקדים להם מה שחפץ השם יתברך בהם הוא לא מצד עצמם רק מצד היותם בני אהרן שאהרן היה קודש כל כך עד שבקדושתו הכניס בבניו קדושה גדולה קדושי עליון ולא הם עצמם

פעלו כל זאת ולכן אין להם במה להתפאר ואחר כן ואמרת אליהם לנפש לא יטמא בעמיו הקדושה שאני מקדש אותם מה שאין כן כשתאמר להם מקודם ירום לבבם על אחיהם בני ישראל וצוה הש"י להכניסם במדת ענוה לבלתי ירום לבבם. (קדושת לוי)

"לנפש לא יטמא... כי אם לשארו" (כא, א-ב)

וברש"י הק' אין שארו אלא אשתו, ויש לדקדק למה מנה את אשתו לפני אביו ואמו, הרי בודאי הם יותר חשובים אצלו. ויש ליישב ע"פ הגמרא (ע"ז יג) כהן רשאי לצאת לחו"ל לשאת אשה אע"פ שארץ העמים מטמאה ע"י אויר שלה, ולפ"ז יתפרש 'לנפש לא יטמא' שלא יטמא נפשו בטומאת ארץ העמים 'כי אם לשארו' כדי לישא אשה שנקראת כאן שארה יכול לצאת לחו"ל ולהיטמא בטומאת ארץ העמים. (כסף נבחר)

"לאמו ולאביו... לה יטמא" (כא, ב-ג)

יש להתבונן מדוע ה'כהן הדיוט' מותר להיטמא לקרובים שמתו והנזיר שקדושתו פחותה מכהן הדיוט אסור להיטמא לקרובים, הרי קדושת הכהן הוא קדושת עולם וקדושת הנזיר אינה קדושה רק לזמן מועט, ונראה לפרש שקדושת הכהן באה מכח קירבת משפחה כי אביו הוא כהן ולכן גם הוא כהן וא"כ קדושתו מכח משפחתו ומקושר עליהם ולכן כשמת אחד ממשפחתו צריך לוותר על כהונתו בשעה שנפרד ממנו לעולמים, אבל הנזיר לא בא קדושתו מכח משפחתו אלא מכח עצמו שקיבל עליו נזירות ואין לקדושה זו שום שייכות למשפחתו ולכן אסרה עליו התורה להיטמא למשפחתו. (שם משמואל)

"קדושים יהיו לאלקיהם וכו' כי את אשי ה' לחם אלוהיהם הם מקריבים והיו קודש" (כא, ו)

יש להבין כוונת הפסוק ונתינת הטעם, ונראה לפרש עפ"י דברי חז"ל הני כהני שליחי דרחמנא נינהו. והנה ידוע שלוחו של אדם כמותו, וא"כ הכהנים שהם שליחים של השי"ת יהיו כמו השי"ת שהוא המשלח אותם, אבל זה לא שייך במציאות כי אי אפשר לילוד אשה להשיג זאת, וכמ"ש בפ' קדושים יכול כמוני ת"ל כי קדוש אני קדושתי למעלה מקדושתכם, אבל צריכים הכהנים לקדש ולטהר עצמם כפי כוחם ומדרגתם.

וזה הביאור בפסוק 'קדושים יהיו לא' כי את אשי ה' לחם א' הם מקריבים' דהיינו שהם שליחי דרחמנא ולכן 'היו קודש' צריכים להתאמץ ולעלות במדרגת הקדושה. (מרן בעל שבט הלוי זצוק"ל)

לע"נ
הרה"צ פנחס בן ר' בנימין בינוש
רוזנבוים זצוק"ל - כ"ו בניסן

ליקוטים נפלאים פרשת אמור

שבת - שיפנה עצמו מכל עסקי עולם הזה כאילו מת כדי לעשות הכנה לשבת, ובוזה ניצול מחיבוט הקבר. (באר הפרשה)

"וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם את עמר התנופה" (כג, טו)

שתי פעמים "מה", מ'מחרת ה'שבת, מ'יום ה'ביאכם. אפשר לבאר על פי דברי מרן בעל אמרי יוסף ז"ע, על הפסוק (שמות יב, לט) "ולא יכלו להתמהמה", מה' מרמז על שתי בחינות, 'גדלות ויראת הבורא' כמו שכתוב (תהילים ח, ב) "מה אדיר שמך בכל הארץ", ו'שפלות עצמו' כמו שכתוב (תהילים ח, ה) "מה אנוש כי תזכרנו", וזהו ולא יכלו להתמהמה, שלא יכלו עם ישראל במצרים להשיג את שתי הבחינות של מה, גם גדלות הבורא וגם שפלות עצמו, וזהו שנרמזו כאן שתי פעמים מה, שבכח סגולת ספירת העומר יכול האדם להתעלות בקדושה ולהשיג את שתי הבחינות. (שיח יעקב יוסף)

"וספרתם לכם ממחרת השבת" (כג, טו)

כתבו הרמב"ן ורבינו בחיי כי ימי הספירה הם כחולו של מועד, שיש קדושה לפנייהם ולאחריהם. בראשם חג הפסח ובסופם חג השבועות. ולכן נקרא חג השבועות בלשון חז"ל 'עצרת' כי הוא כשמיני עצרת בחג. ויש להוסיף שלכן נכתבו ימי הספירה בתורה בתוך המועדות, שהמה ימים טובים כמו חול המועד, שיש קדושה לפנייהם ולאחריהם מציאת מצרים עד קבלת התורה. והימים הללו מסייעין לטהרה כמ"ש (יומא לט). הבא לטהר מסייעין אותו, ואחר יצ"מ שנעשין כקטן שנולד ויצאנו מידי סט"א, יש לנו לבקש טהרה. לכן הכין לנו השי"ת אלה הימים דכתיב וספרתם לכם, שהיא מתנה לטובתינו שנוכל לבוא לטהרה וספרתם לכם, לטובתכם, כמו לך לך, להנאתך ולטובתך, וכל השנה תלוי באלה הימים, כמו שגידול כל התבואות בימים אלו, כן חיות האדם מתגלה עתה, כי הכל רק רמז אל הנהגה הפנימיות. (שפת אמת)

"ואיש כי יתן מום בעמיתו כאשר עשה כן יעשה לו" (כד, יט)

תיבת 'מום' נקראת מימין ומשמאל, לרמז לאדם שמי שנותן מום בחבירו, כאשר עשה כן יעשה לו. וכן 'מום' ר"ת מ'הרסיין ו'מחריביין מ'מך יצאו, שהנותן מום בחבירו, ודאי לקוי בעצמו בכך. (חסדי דוד)

א לט טל טת

"אלה הם מועדי" (כג, ב)

אמר הרה"ק רמ"מ מרימנוב ז"ע (עטרת מנחם בשם הגאון מפלונסק) על דברי חז"ל (שבת קיח). 'עשה שבתך חול ואל תצטרך לבריות', שהאדם העושה שבתו בעת שעדיין חול, בהוסיפו מחול על הקודש, נפתחין לו שערי פרנסה ושוב לא יצטרך לבריות.

וכפי שאמר הרה"ק מלעכוויטש ז"ע (מובא בספר' תורת אבות'), לו היו בעלי הבתים שומעים לי, היו נוהגין בביתם 'תוספת שבת' כראוי, וממילא לא ידעו הפסד ומחסור בכל ימות השבוע.

וכך כתב בספר 'תולעת יעקב' (סוד השבת אות ו') שהמוסיף מחול על הקודש הרי הוא מרחיב בזה את גבולות הקדושה, וממילא ינהגו בו מן השמים במידה כנגד מידה וירחיבו לו את כל הצטרפויותיו בריאות, ועליו הכתוב אומר (תהילים קיט, מה) 'ואתהלכה ברחבה'.

הוסיף הרה"ק ה'אמרי אמת' ז"ע לאמר, שהמדקדק ב'תוספת שבת' הרי הוא ניצול מד' מיתות ב"ד ומכריתות, וכל כך למה, דכל עניין המיתה באה בעטיו של חטאו של אדם הראשון שאכל מעץ הדעת שאסר עליו הקדוש ברוך לאכלו, וב'אור החיים' הק' (בראשית א כט בשם מד"ד כא) כתב שכל האיסור היה רק ליום השישי ואילו היה ממתין באכילתו עד כניסת השבת קודש מאז כבר היה מותר לו לאכול אלא שהוא הקדים המאוחר. ואם כן בעת אשר אנו מקדימין וממהרים לבוא אל יום השבת קודש בקבלת 'תוספת שבת', מכפרים אנו על אותו החטא (הקדמה תחת הקדמה), וממילא פטורים אנו מעונש המיתה הנגזר בנינו. (באר הפרשה)

"כל מלאכה לא תעשו שבת היא לה" (כג, ג)

הרה"ק מלעכוויטש ז"ע (הובא ב'דברי שמואל' ליקוטים אות ו') אמר על הפסוק 'מאשר שמנה לחמו והוא יתן מעדני מלך' (בראשית מט, כ) שהנה עצם יום השבת קודש הוא כולו רוחני ואינו משפיע השפעות גשמיות, אך העצה לזכות לרוב טובה וברכה בהאי עלמא, לקיים 'תוספת שבת', ומרומז בפסוק הנ"ל כי האותיות שאחר אותיות א'ש'ר' הם ש'ב'ת' (אחר א'-ב, אחר ש'-ת, ואחר ד-ש), וזהו אומרו מאשר - שהם האותיות הקודמות לשבת ומרמזו על השעות שקודמים ליום השבת, מהם נעשה שמנה לחמו יזכה לפרנסה מרובה ויטריפהו הבורא לחם חוקו בריוח ובכבוד, אך והוא היינו יום השבת עצמו יתן מעדני מלך - מעדנים רוחניים הנשפעים ביום קדוש זה בלי שיעור וגבול.

ואף לאחר חייו יעמוד לו הדבר לזכות, כמו שכתב ה'תולדות יעקב יוסף' ז"ע בשם מרן הבעש"ט הק' ז"ע, (בסוף ה'תולדות', הובא בבעש"ט עה"ת בראשית אות ע"ט) בש"ס (כתובות קג): חשיב דברים שהעושה אותן ניצול מחיבוט הקבר וחד מהם 'מת בערב שבת סימן יפה לו', והקשה 'מורי' הרי כוונת הש"ס להשמיענו 'עצה ותקנה' מה יעשה האדם וינצל מחיבוט הקבר. ומה 'תקנה' היא זו, וכי ביד האדם לבחור למות בערב שבת. אלא

ביאר הבעש"ט, שהוא מוסר גדול, ש'מות בערב